

rejska šola blizu Maribora je letos na ne preveč rodnem zemljišču pridelala ogromno veliko najdebelejše pese. Izkopana je bila videti, kakor da bi po njivi ležale brezštevilne odbite glave Turkov. Osipavni sadeži naposled tudi zemljo zboljšujejo, ker njo pogosto vzhajljavajo in plevela čistijo. Zato je kot napredek svetovati, sadenje osipavnih sadežev rednemu poljedelstvu vvrstiti, zemljišče pa tem marljivejše obdelovati.

(Konec prih.)

Zimska jabelka. 8. Čebular (Lukas IX. 3 b) Zwiebel-Borsdorfer. Močno ploščasto čebulo podobno jabelko je srednje velikosti. Lupina je večkrat bradovičasta. Zori novembra, trpi pa do februarja. Po okusu in dobroti je čebular kot zanamizni sad za žlahtnim borščem, vendar za gospodarstvo zelo izvrsten. To jabelko se priporoča za splošno sajenje, ker že mlado drevo obilniše rodi, kakor žlahtni boršč. Drevo ne zraste veliko in se priporoča za večje sadunosnike. 9. Ananas kosmač (Lukas VIII. 2 a) Ananas-Reinette je lepo, srednje veliko jabelko visoke, kroglaste podobe. Lupino ima gladko in svitlo, na drevesu zelenkasto, pozneje, kečdar je celo zrelo, močno zlato-rumeno brez kakoršne rudečine. Značajne pri tej sorti so mnogobrojne, pravilno po sadu razdeljene rujave pike. Meso je žoltkastobelo, prijetno dišavnega vinsko-sladkornega okusa. Zori meseca novembra in trpi do februarja in še dalje in se prišteva našim najboljšim zanamiznim jabelkam: vendar tudi za gospodarstvo in jabelčnico je ta sad zelo cenljiv. Drevo raste krepko in gosto in je nenavadno rodovitno. Lukas in drugi umni sadjerejci svetujejo, da se kmalu rodovitna drevesa pridobé, storiti kakor pri boršču in žlahtne vejice te sorte v krono odraslih jabelčnih divjakov cepiti. Zavolj dolge trpežnosti se priporoča za prodajo.

(Dalje prih.)

M. Ovsa se veliko po nepotrebem potroši. Starejšim konjem, ki imajo že slabe zobe in pa tudi takim, ki prehitro žró, se dostikrat primeri, da tretjina ali celo polovica ovsu pozobanega v želodec pride, ki ni zažvekan. Taka nezažvekana zrna želodec ne prekuha in ne prebavi. Ona gredo večidel cela zopet od živine, kar je gotovo velika zguba. Da se temu v okom pride, se mora oves 3 ure, predno se živini položi, v vodi namakati. Če je voda prav mrzla, nekoliko dalj časa, da se zrna nekoliko vode navzamejo, mehkejša postanejo in se zažvekati morejo. Nekteri konji, da se jim zadosti poklada, vendar le shujšajo in sicer iz ravno povedanega uzroka.

M. Da korenstvo, repa, petersilja ne začne poganjati, ga je treba, predno se v kleti zagreba, z drobno potrošeno stolčeno soljo potrositi. Tako potrošeno korenstvo noter do junija ne poganja in se dobro hrani.

Sejmovi. 4. decembra na Polah, v Gomilskem, v Konjicah, v Šmarji, v Planini, v Zelenem travniku; 5. dec. v Ljutomeru; 6. dec. v Staremtrgu, v Dobrni, v Podsredi, (sv. Vorih), v Lučanah, v Sevnici, v Cmureku, št. Miklavžu pri Sotli, v Vozenici; 9. dec. pri št. Ilu na Goričkem, v Dobovi, v Bučah, pri št. Lovrencu na Prošinu, na Brenskigorei; 13. dec. v Jurkloštru, pri sv. Duhu pri Šavnici, pri sv. Petru pod sv. gorami, v Žavcu in v Studenicah.

Dopisi.

Iz celjske okolice. (Okrajni zastop — teharske zadeve — letina.) „Slov. Gosp.“ je naznačil, da je celjski okr. zastop most čez Voglajno pri „turkovem“ mlinu razdelil na 2 progi, češ, vozovi od ene strani morajo le po eni strani drdati, kakor po železnici. Toda hloh, ki je most na 2 strani delil, je nekega dne zginil, le vedeti se ne da, je li modri okr. zastop nepraktičnost svojega djanja sam spoznal, ali mu jo je moral teharski župan vcepiti, ker se je ravno ob tistem času pri tistem mostu zavoljo tistega nepraktičnega razdeljenja velika nesreča zgodila. Da pa sl. okr. zastop pri svoji trmasti nepraktičnosti ostane, izmislil si drugo; dal je omenjeni most prav na debelo s trdim, debelim „šodrom“ posipati. Kaj je uboga živina trpela! Voli so padali, ker je bil „šoder“ bedoč, in na ravnem mostu so morali priprego iskati; ljudje so kleli, kateri so morali bosí po ojestrem „šodru“. Marsikateri je želel, ko bi tistega velikega gospoda „štrasenkomisarja“, ki je to posipavanje izmislil, bosega po „šodranem“ mostu kake pol ure naganjali! Ker je bila po takem mostu vožnja in hoja le pretežavna, usmili se „štrasenkomisar“ živine in ljudi in da pošodrani most posipati — z blatom. Tako jest! Kdor ne veruje, naj gre „turkov“ most gledat. Kakor so poprej vozniki težavo imeli zavoljo „šodra“, obtičijo zdaj vozovi na mostu zavoljo — blata. — Poskušal sem poizvedeti uzroke posipanja „turkovega“ mosta; zvedel sem ga. Sl. okr. zastop celjski, ali prav za prav njegov „štrasenkomisar“ misli, da se mostnice prehitro poškodujejo, ako vozovi po golih mostnicah drdajo. Pa na Angleškem in v Ameriki, kder so gotovo tako praktični gospodarji doma, kakor v celjskem okr. zastopu, mislijo, da mostnice bržej strohnijo od moče, kakor se poškodujejo po vožnji. Tudi je most zdaj tako posipan in pošodran, da voda mora zaostajati. Ta ubogi posipani most nosi noč in dan lepo breme kakih 5—600 centov. To niso šale za tako že zastarelega tovarnika. Da mu pa nebi kdo kakega rebra strl, ali pa glave pripognil, prepovedal je baje okrajni zastop čez 30 centov težke vozove po mostu voziti. Da bi se pa zamoglo zvedeti, se li vozniki te postave držijo, treba bo na vsakem koncu mosta tehtnice, ki bo stala vsaka 3—400 fl. Ako bi n. pr. kdo pripeljal do mosta voz vina, ki bi tehtal

30 centov in 2 funta, ali po novi vagi 151 kilo, moral bi kaka 2 litra pred mostom odtočiti in izpiti, in ako bi k temu delu povabil „štrasenkomisarja“, pokazala bi se vsa praktičnost posipavanja mosta. — Gromska pištola! „Slov. Gosp.“ je pred kakim letom poročal o požaru v Teharjih, h kateremu g. berič in župan nista dala brizgalnice peljati. Je li vse to res ali ne, mi ni znano; pa do zdaj se še nobeden ni opravičil; tudi v „Gosp.“ še nismo preklicali brali. Poizvedel sem, zakaj in kako? Govori se, da nesrečna brizgalnica popušča povsod vodo, le tam ne, kder je mojster luknjo pustil. Da bi se tedaj brizgalnica ne razsušila, se gasilci teharski neki zdaj vadijo noč in dan v rabi brizgalnice, da, — česar nas Bog varuj in sveti Florijan, — ko bi nastal kde požar, bi bili urni gasilci hitro pri roki. Ako je to res, in resnico bi nam teharski dopisnik lahko poročil, zasluži hrabri „Sl. Gospodar“ pohvalo, kateri zaspance drami. Še nekaj o teharskem sr. beriču. Tega pa ne poročam rad — in to iz 2 uzrokov; — prvič, ker je res neverjetno; če je pa resnično, je ta slavni teh. srenjski berič res modra glava. Drugič ne pišem o tem rad za tega voljo, ker bi utegnil berič sumičiti na g. kaplana, in se nad njim tako surovo znositi, kakor je „Sl. Gosp.“ že povedal. Naj se zgodi, kar hoče, sprožil jo bom. Pri farovžu v Teharjih je bilo treba več popravil. Za plačilo stroškov ima po postavi skrbeti cerkveno-stavbeni odbor; stroški se razdelijo med patrona, cerkev in srenjo. Pa glejte! stavbeni odbor ni poprej prašal sr. beriča, ki ima povsod prvi svoj nos!! Ko tedaj načelnik odbora račun srenji Teharski poda, da bi poskrbela denarje, ves razkačen se berič nad njim zadere: „Zakaj ste pa podpisali, da morate toliko plačati? Prinesite nam cerkvene račune!“ Ako tedaj kdo komu dolga izplačati neče ali ne more, naj se poda k g. župniku po cerkvene račune; te naj pokaže svojemu upniku in — dolg je poravnal! Zdaj pa še naj kdo reče, da teh. sr. berič ni modra glava!? Ko bi „finanzminister“ za njega vedel, napravil bi ga za voljo njegove zvedenosti v dнарstvenih zadevah kar naekrat za svojega prvega svetovalca. Srečna srenja, ki ima tako zvito — modrega beriča! Letina je bila letos v celjski okolici sploh slaba. Krompirja je čisto malo in še tistije na pol gujil. Žita je razun ajde prav malo — pa nima tudi nobene cene. Ravno tako tudi živina ne gre v denar. Mesarji, peki in oštirji imajo zlato dobo. Čeravno so ljudje prav malo vina pridelali, se čuje o groznih pobjohih, tatvinah in drugih nerednostih, da je groza.

Take prikazni imajo deloma svoje uzroke v nemarnem županovanju in v svojeglavnosti sr. beričev, kateri se rajše zameri vsem poštenim prebivalcem, kakor pa le enemu lumpu.

Od Pesnice. (Duhovska plača zboljššana!?) Hvala Bogu, bo morda marsikteri kaplan ali tudi župnik veselo izkliknil, ako je to istina,

da se ima plača za duhovnike zboljšati! Oče Stremajer vendar le za nas skrbi; kar ravno je razposlal svojih grošev nam v podporo, izdelal je pa tudi nov postavni načrt, po katerem ima pri nas dobiti župnik 500 gld., ko je dozdej le 315 ali 400 gld. imel; kaplan pa, ki je dozdej imel 157 gld. do 210 gld., pa dobi 300 gld. Sicer je to tudi malo, ker zdaj vsaka reč tako strašno na viš bije, darila za sv. meše in druge dobrote pa zginujejo, in dostikrat mora župnik od ubogega kaplana za njegovo preživljenje dve tretjini od kaplanove plače tirjati in le edna zimska suknja više 30 gld. pride. Pa nekoliko je plača vendar zboljššana, bo morda marsikteri v prvem hipu mislil. Ali če postavni načrt bližej pogledaš, kmalu spoznaš, da bo plača na marsikterih farah malo ali nič zboljššana, ker se ima po novi postavi vsak ubogi krajcar vračuniti, ktereга duhovnik dobi za svoja duhovna opravila, še celo mešna darila od štifting; zraven tega bo pa to pouzročilo mnogo dela z novimi fasijoni in drugih sitnob. Omilovanja vreden je duhovni stan, kar zadeva njegovo materijalno stanje; tudi duhovnik ne more samo od božje besede živeti, ker ima tudi svoje potrebe dušne in telesne. Ni se toraj čuditi, da si ga tako malo mladenčev voli. Ne misli č. bralec, da sem z svojim stanom nezadovoljen, in upam, da tudi drugi sodelavci v vinogradu Gospodovem niso. Jaz sem le hotel očitno povedati, kar mi je v ti zadevi na misel prišlo. Da se letna plača duhovnikom zviša, in sicer v stoletju enkrat, tega menda nobeden pameten človek zameril ne bo. „Vreden je delavec svojega plačila“ in „kdor altarju služi, naj od njega živi“. Sv. Cerkva in božja pravica tirja, naj plačilo za duhovno opravilo gre tistemu, ki ga je opravljal; to je bila tudi volja rajnih dobrotnikov, ki so ustanove ali štiftinge napravili cerkvi in duhovnikom v prid.

Zatorej so tudi presviti cesar 29. decembra 1851 zaukazali, da se nove ustanove v letno plačo duhovnikov zanaprej ne smejo več vračuniti. Drugi ukaz od 1. januarja l. 1859 je določil, da provizorjem ne bo več treba zanaprej denarjev za opravljene ustanove drugim denarnicam odrajtovati. Upali smo, da bodo tudi stare ustanove iz letne plače izbrisane, in da bodo tudi župniki in kurati za opravljene ustanove odločeni denar prejemali. Po Stremajerjevem načrtu v zboljššanje duhovniške plače pa se imajo še celo nove ustanove vračuniti. To bo zboljššanje plače, da se Bogu usmili, in ne čudim se, ako nekateri župniki resno mislijo nobenih „štifting“ več sprejemati in že obstoječe poslati nazaj, ker niso voljni verstvenemu fondu v prid — robovati!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Pragi izhaja nemšk list, ki se zove: Bohemia in ki velja za vladni list. No, in v njem beremo novico, ki je nemške in